

De Spieckfabriek

Anke Kranendonk

zwijse n

Sluit aan bij school

TONEELLEZEN

De Spieckfabriek

Anke Kranendonk
met tekeningen van Richard Verschraagen

Sluit aan bij school

Zwijsen, dé leesspecialist sinds 1846. Ruim 80% van de kinderen leert op school lezen met Zwijsen. Lezen is de basis voor leren: van rekenen tot schrijven, van geschiedenis tot aardrijkskunde. Zwijsen, voor een leven lang leesplezier!

Dit boek is geschreven op **AVI-niveau E6+**. Dit betekent dat er fragmenten op diverse niveaus in voorkomen. Kinderen oefenen de AVI-niveaus E6, M7, E7 en Plus.

1e druk 2019

ISBN 978.90.487.3649.2

NUR 283

© Uitgeverij Zwijsen B.V., Tilburg, 2019

Tekst: Anke Kranendonk

Illustraties: Richard Verschraagen

Voor België:

Uitgeverij Zwijsen.be, Antwerpen

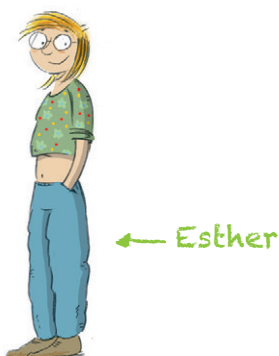
D/2019/1919/067

Behoudens de uitzonderingen in de Auteurswet mag niets uit deze uitgave worden openbaar gemaakt of veelevoudigd zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor licenties voor knipselkranten en -diensten of voor het overnemen voor onderwijsdoeleinden kunt u contact opnemen met de Stichting PRO: www.stichting-pro.nl. Voor meer informatie over auteursrecht in het onderwijs gaat u naar www.onderwijsauteursrecht.nl.

Inhoud

Lees eerst even dit	8
Is het met een d of een t?	10
Broederliefde	15
Een streep door de rekening	20
Omkoperij?	24
Fantastische prestatie!	30
Goeie handel	33
De tong	37
Rem is rijk	43
Meer hulp van Benjamin	47
Neem altijd een flesje water mee!	51
Uitmuntende resultaten	54
Werkt dit wel?	57
Rechts of links?	62
Geen mobieltjes tijdens de les	65
In de problemen	68
Actie!	71
Liefde	74
Nattigheid	77
Merkwaardige fouten	81
Dit gaat te ver!	85
Verandering van aanpak	87
Onverwacht bezoek	91
Raaamp!	95
Dreigende taal	98
Erop of eronder	102
Eind goed, al goed?	105

Lees eerst even dit

Hallo, ik ben Esther. Ik ben dikke vriendinnen met Kesia. Het enige verschil tussen haar en mij is dat Kesia ontzettend hard kan rennen en ik niet! 😊 Ik kan goed tekenen (vinden anderen), dat doe ik het liefst de hele dag (terwijl Kesia aan het rennen is).

In dit verhaal hebben Kesia en ik een megagoeud plan bedacht. In ons hoofd gaat het geweldig, maar in werkelijkheid niet! Er gebeuren grappige dingen, maar ook spannende. Of het allemaal in de soep loopt? Ga maar snel lezen!

Het is de bedoeling dat je dit boek samen leest met iemand anders. Spreek van tevoren af wie welk personage leest. Ook al zijn dat bijvoorbeeld twee meisjes, je kunt dit prima lezen als je een jongen bent. Het heet niet voor niets 'toneellezen'!

Soms zijn er drie of meer rollen in een hoofdstuk. Dan staat in de *blauwe inleiding* hoe jullie de rollen kunnen verdelen. Als jullie met meer dan twee zijn, verdelen jullie de rollen zelf. Ook kiezen jullie wie de *schuingedrukte* vertelstukjes leest die aan het begin van elk hoofdstuk staan en soms tussendoor.

Je kunt ook met (een gedeelte van) de klas dit boek lezen: dan heeft elk kind een eigen rol.

Afwisseling in de personages krijg je door met je stem te spelen. Als je iets sneller leest, gaat je stem vanzelf hoger en jonger klinken. Als je langzamer praat en een basstem gebruikt, klink je zoals de directeur. En als je je inleeft in de personen, klink je vriendelijk, kwaad of angstig op het goede moment.

De vertelstukjes lees je zo gewoon mogelijk voor.

Als iets in HOOFDLETTERS staat, mag die tekst veel nadruk krijgen en mag je lekker hard praten!

Soms zijn de woorden heel klein gedrukt. Ga dan fluisteren.

Een uitroepteken wil zeggen dat je iets mag uitroepen – maar niet enorm hard graag, want dan blaas je je buurman of buurvrouw weg.

Af en toe staan er midden in een zin of aan het einde drie ... puntjes.

Wacht dan even met doorlezen, het wordt dan lekker spannend.

Als er aan het einde van een woord een streepje staat, moet de volgende meteen invallen. Net als in het echte leven: dan val je elkaar ook vaak in de rede.

Heel veel plezier, en ... succes!

Is het met een d of een t?

Kesia

Esther

Kesia en Esther zijn op de kamer van Kesia. Ze hangen op bed en zijn zich een beetje aan het vervelen. Totdat Kesia zich ineens iets herinnert wat de juf vandaag op school heeft verteld. De dames krijgen een idee en worden daar zo blij van dat ze steeds harder gaan praten. Je mag Kesia en Esther lekker overdreven spelen! Wanneer Esther voor de spiegel staat, mag je raar met open mond praten, en met een lage stem of juist heel hoog.

Kesia Nee hè, volgende week krijgen we toetsen om te oefenen.

Esther Waarvoor moeten we oefenen?

Kesia Ze gaan toetsen of we alles wat we geleerd hebben op de basisschool nog steeds weten. O, baal, baal, baal.

Esther Natuurlijk weten we alles nog. Waarom zouden we het niet meer weten?

Kesia Juf Evangelica wil weten wat ons niveau is.

Esther Weet ik allang, dat is heel hoog. Of niet. Hihih.

Esther loopt naar het kaptafeltje dat aan de andere kant van Kesia's kamer staat. Ze gaat voor de spiegel zitten en trekt rare gezichten.

Kesia We gaan beginnen met taal – om precies te zijn, met grammatica.

Esther GRAMMATICA. DAN MOET JE WETEN OF HET MET EEN T OF EEN D IS.

Kesia Precies. Weet jij het? Paart? Schrijf je dat met een t of een d?

Esther T.

Kesia Bedoel je een paart?

Esther JA, TWEE PAARTEN.

Kesia Haha, en olifan...?

Esther MET EEN D. OLIFANDEN.

Kesia Geid, twee geiden, of twee geideren.

Esther EN RAD MET EEN D. TWEE RADDEN.

Kesia Rioolradden. Brrr. En Przewalskipaarten.

Esther draait zich met een ruk om.

Esther Wat voor paarten?

Kesia P-r-z-e-w-a-l... ehhh.

Esther Ooooooh, dat is spelling. Ik hoop dat we nooit meer spelling krijgen, dat is nog erger. Weet je wat ik gemeen vind? Dat we geen toets tekenen krijgen. En dat je daarmee naar de middelbare school kan. Later word ik illustrator. Met twee l'en. Dat weet ik. Maar onmiddellijk, hoe spel je dat?

Kesia Ophouden! Waarom geen middelbare sportschool? Later word ik beroepsatletisch Olympisch kampioen.

Esther Word, moet dat met een d of t of dt? Ahhh, ik krijg een beroerte. Het was iets met een stam. Plus t.

Kesia En een Kofschip. Of een schaap.
Esther Dat was verleden tijd.
Kesia Wat bedoel je met verleden tijd, vroeger? Hoeven we dat niet meer te weten?
Esther Neehee. Het Kofschip gebruik je voor de verleden tijd.

Kesia laat zich achterover op haar bed vallen en kermt het uit.

Kesia Aaaaah. Dit is zó slecht voor mijn hersencellen.
Esther Zitten die eigenlijk in je hoofd of in je hele lichaam?
Kesia Haha, hersencellen in je kleine teen. Ik denk na met mijn teen.
Esther Vind je het grappig? Cellen zitten overal, hoor. Dus waarom zouden er niet overal hersencellen zitten? Het schijnt dat in je ruggenwervels ook van alles zit dat met je hersenen te maken heeft. Zeg, hoe kom jij zo snel op je hoofd te staan?
Kesia Ik hoorde van een hersenprofessor dat er veel bloed naar je hoofd moet stromen als je goede beslissingen wilt nemen. Of plannen gaat uitbroeden.
Esther Ik ben benieuwd, voorlopig word je zo rood als een tomaat. Trouwens, word je, is dat met een d, een t of dt?
Kesia Ik heb het! Aan de kant, dan kom ik met een kopkip weer op mijn voeten!
Esther Mag ik je natekenen? Haha, dan kleur ik je paars in. Een beetje violet, een beetje karmijnrood.
Kesia Nu geen grapjes. We gaan spieken.
Esther Wat?

Kesia

Ja, dat kan. We schrijven alles uit. Stam plus t, 't Kofschip, 't Sexy Fokschaap, hun, hen, lijdend voorwerp, meewerkend voorwerp.

Esther

Maar dat is het hele lesboek! Wat zeg ik, álle lesboeken van de hele basisschool! Wat wil je daarmee doen?

Kesia

Spiekbriefjes ontwikkelen! Als dat lukt, zijn we meteen populair in de klas. Team Ee en Ka voor al uw spiekmethodes!

Kesia valt even stil en gaat dan weer verder.

Kesia Jouw broer Benjamin, hè?
Esther Nee, laat die erbuiten. Hij is momenteel zo'n irritante puberjongen! Zoals mijn moeder zegt: 'Geen land mee te bezeilen.'

Kesia Is hij goed in spieken?
Esther Geen flauw idee. Ik weet alleen maar dat er constant ruzie is in huis. Mijn moeder en vader zeggen de hele dag: 'Ga aan je huiswerk. Hoe zijn je rapportcijfers? Laat me je proefwerken zien.' Ik word stapelgek van mijn broer. Pubers zouden ze verplicht moeten opsluiten in een internaat! O nee, toch niet. Later word ik zelf puber.

Kesia Je moet even alle problemen met je broer vergeten.
WIJ HEBBEN JOUW BROER BENJAMIN NODIG! Als je kunt spieken, dan is dat, dat ...

Esther Wat?

Kesia Heel interessant. Dan kun je later, in de brugklas, de blits maken.

Esther Hoe weet je dat?

Kesia steekt haar neus in de lucht.

Kesia Dat weet ik gewoon.

Broederliefde

Esther

Benjamin

Broer Benjamin zit aan zijn bureau huiswerk te maken. Hij zit met zijn rug naar de deur toe, waardoor hij niet kan zien wie er binnenkomt. Zodra hij de deur hoort opengaan, klapt hij het scherm van zijn laptop naar beneden.

Je mag Benjamin lekker chagrijnig laten klinken en Esther poeslief.

Benjamin

Wie is daar? Kloppen voor je binnenkomt! Hoe vaak heb ik dat al gezegd? Ga maar weer terug en probeer het opnieuw!

Esther

Benja–

Benjamin

Hoor je niet wat ik zeg? Volgens mij is dit al de driehonderdduizendste keer dat ik je dit vertel. Wegwezen, ik ben huiswerk aan het maken. Morgen proefwerk.

Esther

Waarvan?

Benjamin

Gaat je geen mallemoer aan. Waarom ineens zo geïnteresseerd, terwijl je me vanochtend nog uitschold voor puistenkop?

Esther

Niet! Dat deed ik niet.

Benjamin Denk je dat ik een hart van staal heb en oren van beton? Dat ik dingen hoor die niet gezegd worden, dat ik langzaam krankzinnig aan het worden ben? Zal ik jou eens wat vertellen? Het is ongelooflijk dat ik nog niet krankzinnig b n geworden met zo'n aanstelster van een zus. En nu: wegwezen!

Esther Wat was je aan het doen?

Benjamin Dat heb ik je al verteld: proefwerk stereometrie. Daar heb jij nul komma nul verstand van.

Esther Wat is dat dan?

Benjamin Waarom ben jij ineens zo geïnteresseerd in de belevenissen van je broer?

Esther Nah... Maar wat ik vragen wilde, heb jij verstand van het Kofschip? Dat gaat toch over het verleden?

Benjamin Ik heb nergens verstand van, alleen van kleine zusjes die hun neus eeuwig in andermans zaken steken. Nou, huppettee, ophoepelen, of ik ga gillen.

Esther Was jij toevallig *Fortnite* aan het spelen?

Benjamin Hoe kom je daarbij?

Esther Heb je het warm gekregen of zo? Je bent plotseling niet meer zo bleek als anders.

Benjamin Esther! Alsjeblieft! Niet tegen papa en mama zeggen.

Esther Waarom niet?

Benjamin Dat weet je best. Nou, vooruit, waarom ben je hier?

Esther Voor een spiekbriefje.

Benjamin Wat zeg je?

Esther Een spiekbriefje over grammatica.

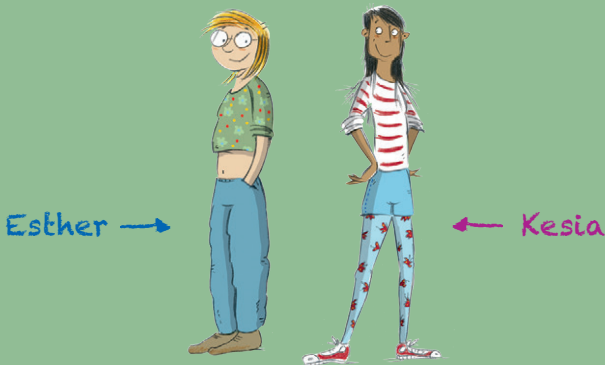
Benjamin KUN JE WAT HARDER PRATEN? ZO KAN IK JE NIET VERSTAAN.

Esther NEE.

Kesia en Esther zijn niet goed in taal en bloedzenuwachtig voor de toetsen op school. Bij Esthers broer kopen ze een spiekmethode. Dat gaat goed! Al snel zetten ze een handel op: de spiekfabriek. Alle klasgenoten willen goede cijfers halen. Maar de bedragen die Esthers broer vraagt, worden steeds hoger. En dan eist hij opeens het geld op: onmiddellijk!

Lees samen met iemand anders dit boek hardop voor. Verdeel de rollen en gebruik gekke stemmen. Zo lijkt het net of jullie een toneelstuk opvoeren, maar dan zonder podium. Veel plezier!

met tekeningen van Richard Verschraagen

NUR 283

ISBN 978-90-487-3649-2

9 789048 736492

toneellezen

school

zwijsen.nl

Zwijsen, dé leesspecialist sinds 1846